

Գ.ԳԵՂԱՐ ԴԼԻՆԻ

ԾԱՀԱՄԱՆԱԿ

891.99

9-42

ԾԱՂԿԱՍՏԱՆ

F. ՇԱՐՔ

891.99

9-52

01 JAN 2009

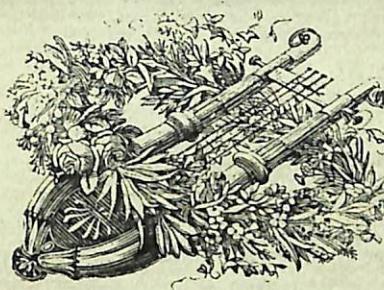
19 NOV 2011

Գ. ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՒԹ

ԾԱՀԿԱՍՏԱՆ

F. TURF

$\frac{100}{140}$)

Հ ՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

«ՀԱՅ ԾԻԱՆ»Ի

1927

18 MAR 2013

25268.

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԿԵՐԵՐԵՍԻ ԱՏԵԼԵ

K. Kegarcuni

Campo S. Silvestro 1084

VENEZIA

A. Der-Kévorkian

B. P. 1060

LE CAIRE

46864.64

ՄՈԼԵԽԻՆԴՆԵՐ

«Տարբերութիւնն, այս, մէջ է
Այս ի՞ւ ո՞ւ ո՞ւ պայտարին,
Պահ աղակոյն ուոր կը շարուն,
Իսկ ես ուորին՝ աղակին»:

ԱԶԵՐ

ՎԻՃԱԿ

‘Եիրամի մորչէ մ’այսօը կտրեցի ես
սրիմզս։ Եւ երբ դանակիս շեղբով լուսմի պէս
շողոտ՝ ձայնատաղերը ծակեցի ամոր, հրվարդ
շրթներով եօթմ աղուոր կոյսեր վրան ծաղ-
կեցամ։

Վիճակնաջուրով թրչեցի ես զայն ու
անեմոնով երբ պսակեցի, աղջիկներս բուրեան
կարմիր կապած թագ, դարձան մրգաթուռ
հարսնուկներ չքնաղ։

Ու երբ պապակած շրթներուա դրի սրիմզս

դաւար, սըիմգէս ի վար դաշտերում վրան
արեւմ հոսեցաւ: Եւ իմ հարսմուկթերս արբ-
շիո ու ծիծղում, ծափող ծիծերով շուրջս քօ-
դամերկ պարել սկսած:

Բայց, ամոյշ, երբ ես յիշեցի ամումդ
ամդարձիկ, դժմիկ ցաւովս խոցուած, ամոմք
արտասում ուրիմեր դարձամ:

ՍՊԱՍՈՒՄ

Բոլոր օրը կամուրջին քովը նստած սպա-
սեցի գալուդ:

Արեւամուտին, թեւահատ՝ միմակս անցայ
կամուրջը: Երզը դաղըած է հիւղիս մէջ պա-
րելէ: Բերած ծաղիկներդ ալ դեղմած՝ ծիծաղի
մը պէս, իրենց ցուրտ ստուերը կը պտտցնեն
դէմս: Ու սրիմքս, փոշոտ ամկիւմ մը ծգուած,
վշտահար որբի մը աղապատանքով՝ կը նայի
իմծի:

Եւ ես, միմցած վերարկուիս խեղճուկ
տեսքը մոոցած, նստած կը մտածեմ՝ թէ
իթչով եղայ լքուելու արժանի:

ՎԵՐՅԻՇՈՒՄ

Առուակնափը նստած՝ ի զուր փորձեցի
կաւով կաղապարել պատկերդ՝ սիրութիս։

Անա թեւեր՝ որ քովի մմերուդ չեմ մմա-
միր։ Դէմք մը՝ որում ծանօթ չեմ։ Շըթթեր՝
որ հողիմ լեղի համը կու տամ՝ երբ շրթմերս
իրենց կը տամիմ։

Ի՞նչ կը թայիմ ըմել սա մատմեսս որ
սրիմգիմ ծայնատաղերում վրայ մի քամի
զուարթ խաղեր ըմել սորված են։ Եւ կապել
ծաղկեփութչեր սիրածներում համար։

Ամսոս, ի զուր փորձեցի սրիմգահար տղու
մատմերովս ուժեմալ քեզ։ Շիմեցի թեւեր՝ որ
սառն են։ Շըթթեր որ հողիմ համը կու տամ
շրթմերուս։ Մարմին մը՝ իրաւ թէեւ գեղա-
զանգ՝ բայց դագաղի մը պէս կը բացուի
դէմս։

ՀՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ

Ես այսօք զրոյց ըմելով ծառերում հետ,
կացիթովս ամտառէն կը կտրեմ հացս :

Որքան թամէկ կ'արժէ քաղցրաւեթիմ սա
նուռիմ՝ որ կը մարէ ծարաւս։ Քրտիթքովս
թրչած հողիմ վրայ է որ կը կոխեմ։

Յոգմած երբ կը նստիմ՝ կը սիրաբանեմ
քովիս ծաղիկներում հետ։ Կը ծայթակցիմ
սրինգովս՝ թոշումներու երգիմ, ու սիւզը խա-
ղալով մազերուս հետ՝ կը չորցմէ քրտիթքը
ճակտիս։

Դու՝ իրիկումը փայտափուրծը շալակս
վերադառնալս երբ տեսնես, պիտի ծիծաղիս
վրաս ու սիզաս միերեզակովդ որ ուրիշին
նացը զրպանած գաւազամը ճօմելէն կը դառ-
նայ տում։

Բայց ես իմ քրտիթքիս բեռովը նպարտ,
շուկայէն պիտի անցնիմ պարզերես, ուրախ
ուրախ դիտելով շուրջս ու քու հեզմածիծա-
դիդ ալ շույլօրէն՝ ժպիտով մը պիտի պա-
տասխանեմ։

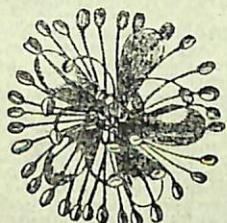

ԵՍ ՈՒ ԴՈՒՆ

Պու հիմա կի՞մն ես փերեզակի մը, ես
Յոցէմ գլխաբաց, լուսնազուարն ազատ տղայ
մը:

Այսօր, նստած արեւու լոյսով թզեմինե-
րու շուքը, գուարթ պարերզեր կը սրմգեմ
խաժակ սիրուհինս համար: Կը պարպեմ իր
մատուակած բաժակը ու քանի դեռ լոյս է
կ'ուտեմ մատներովս քաղած թուզերս թարմ
ու հասում: Մեղրահամ անուշը անոնց, կը
պոռթկայ շրթներէս դուրս ու կ'օծէ թուշս:
Ու նոր կտրուած, իրենց կոթումներէմ ծորող
կաթը կը ծեփէ մատներս:

Իսկ դու, ի՞նչ կ'ըմես հիմա:
Տորեկը մստած քսակներ կը կարես մե-
ծապատիւ մարդուկիդ արծաթմերում համար:
Եւ գիշերը կը լափես ու կը պճնուիս, փերե-
զակիդ բերած ազմիւ խարդաւանքը, փերե-
զակի կի՞մ:

Կը համբիկիմ ծեզ յաճախ՝ թեւ թեւի
կը շքիք։ Կատարեալ զոյգ մը, քամի որ
ամ բերողն է իսկ դու ամբարողը, զորս մար-
գարիտներ կարծելու չափ ալ թերախաս չես,
սիրում տիկիթ։

Կը հասկնամ։ Քաթի որ ես փերեզակի
մը վաստակը պիտի չքերէի քեզի, դում քու
սիրական բիւրեղմերդ պիտի չուտեղայիր
պմբուելու համար։ Եւ զրկուած պիտի առկ-
ռէր պըռութիի ամզիս համոյ քէր։

Եւ իսկապէս մեզմէ աւելի ծիծաղելի զոյգ
մը պիտի չքալէր արեւում տակ:

Կ'ամաչըս զլխահակ, առանց նայելու
իթձ: **Կ'ամաչըս:**

Դու հիմա կը զգաս՝ թէ իմ աղքատ գաւրումս աւելի տաք է ու անուշ, բան հարուստ փերեզակի մը աշումը։

Մտամոլոր՝ սիրոյն գաղիքը բորբոսած փերեակի մը ճարպաթաղ ուրտիմ։ Սէ՛ր՝ սիրական ճահիճներում վարդ չի ծաղկիր։ Աշխարհումն, սիրոյ բոյնը երգչին սիրտն է բիւրեղ։ Սիրելք՝ արուեստն է իր գեղահրաշ,

Խսկ գեղուղէշ կիմմ՝ ամփոխարիմելի շնորհն
իր երգին :

Դու իմ առջի սիրուհիս եղար, միմչ ճաշ-
ղատ փերեզակ մը՝ իմ յաջորդս։ Իմ բերաւսս
որ զեռ թաց է զարնամ մեղքով։ Թեւերս՝ որ
դեռ ութին առուգութիւն՝ կուրծքիս վրայ
փշտիւր դիկարեկ գոտին կոյսերու։ Խսկ քա-
ղուած միրգ մը, որ կը դառնայ շըթներուս
վրայ, անթառամ երգ մը արեւում տակ, կիմ,
ըսէ, գտա՞ր ընտրած մարդուկիդ քեզի բերած
պերն ու բազմերամգ պաճուճամքներում մէջ։

ՀԱՍՐՈՅՑ

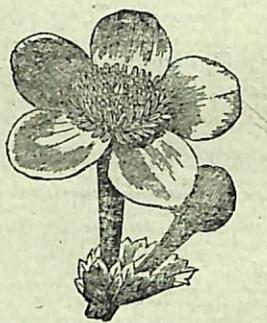
Ամոյշ, կ'ըսես թէ զիս ալ չես սիրեր։
Կարելի է։

Բայց իմչու երբ ճամբան կը համդիպիմք
իրարու՝ կը խոնարհես աչերդ աղու։ Երբ կը
լսես լուսնորդիս ծայթը համարձակ, կը փա-
խիս հեռու։

Եւ այսօր, բազմակամ եմք մեմք ուրիշի
խնճոյքին։ Ես մազերը փայփայեցի դստրի-
կիդ՝ դու սարտուացիր ու աչերդ խոնաւ, դը-

տրիկդ սեղմեցիր կրծքիդ ու համբուրեցիր։
Ու իմ ծարուած սիրտս Բեռում, համբոյըիդ
անուշովը տամկացաւ։

ՎՏԱՐՈՒՄ

ԱՌ վերջացուցի երգդ։

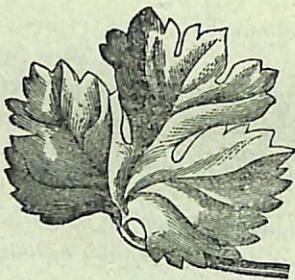
Պիտի մոռմամ այն օրը ուր ես քեզ տեսայ,
և բոլոր անոնք որ կապեցիմ զիս քեզի։
Դու ալ, ալ պիտի չզաս։

Զեմ սիրեր մազերդ որ ուրիշի մը մատ-
մերում տաք շոյամքը պիտի ութեմամ։ Շըրթ-
մերդ որ ուրիշ բերամի մը համբոյըիմ կծու
համը պիտի տան ինձի։

Սիրով ու երգով քեզ ուզեցի կապել,

Քնքուշ երազ մը որում վրայ ծիծաղեցար,
սիրտ բայքայող լոռվթեամբ :

Ալ մի սլքուար դրամս առջիմ : Գնա՛, ի՞նչ
կը փնտոես ; աս՝ փերեզակի մը կրպակը չէ :

ԶԱՐՀՈՒՐԵԼԻՆ

Կրկիմ եկար դրամս քով :
Դուսս գոց է : Շեմիս նստած արցումքնեւ-
րովը կը հիւսէ իր ցանցը կախարդիչ :
Ինչո՞վ վանեմ զայն, հայր իմ՝ ինչո՞վ :

Ես քեզ կը նամչմամ կիմ, երեկ ժպտա-
լով էիր խաղում խաղը գլխիս : Այսօր, Թոյնն
ես փորձում խաղալ լալով : Եւ ես՝ երիտա-
սարդի բազուկներովս, տկար եմ ու անմար
վոթտելու քեզ :

ԽԱՉՔԱՐ

Հեռում, խոպան անկիւմ մը, տատասկերով ու բեթումաներով ստուերուած սա լքուած հարթ գերեզմանը, մոր փթթած չքմաղ հարսմուկի մըն է որ զիտցաւ իմքդիմքը սիրցնել, հիւսել տալ սիրավառ երգեր իրեն համար։

Ամ ծմաւ ու ծաղկեցաւ Արարատի մէկ կողին ուր, ումկնդիր, մոմավարդերը կը բոցոտիմ զուարթալոյս, ծիրանիները կը պտղին ոսկեխարտեաշ արեւիկներով։

Շատ կը սիրէր գոհարթերով պհնտուիլը ու

մոռցաւ սիրականը որ իրեն համար սիրապերճ տաղեր կը սրթգէր քովը մստած։ Եւ օր մըն ալ, արեւ տալու համար արեւը տուաւ վտարանդի հոս, ուր տժգոյն մահիկին տակ թոճիները իրենց սեւ շուրջ կը հսկեմ։ Ամոր համար է որ իր գերեզմանը հարթ մմաց, անանում, լքուած։

Անկարեկիր բայց մեծաշուր յուղարկաւրութիւն մը ըրին իրեն։ Զինքը թաղեցին իր գոհարեղէններովը հարուատ՝ սակայն դագաղին վրան ծաղիկ մը փեթրտող չեղաւ, և ոչ ալ մէկը սրտէն խլեակ մը ամոր հետ թաղեց, աճապարանքով հողը տուին վրան։

Ումկնդիր, մի լար ամոր վրայ։ Տատասկերով բեռմաւոր սա հարթ հողը շատ ծամը է արդէն իր գոփքիկ մարմնոյն որ գեղուզէշ կը պսպղար արեւում տակ։

Քանի մը ծաղկել թող, բարեկամ, եթէ
ուժիս, հոս իր գարմանաթոյը սմարիթ։ ԱՅ
գեղեցիկ էք, զիտցաւ սիրցնել իմքդիմքը, սի-
րավառ երգեր հիւսել տալ, և յիշէ իր ամուսը
որ սմզիթէ էք։

ԳԵՐԵԶՄԱՆԻՆ ՔՈՎ

Հիմա կրնամ ըսել ամէթ բամ։
Դու մեռար, բայց ես կը սիրէի քեզ ու
չէի ուզեր որ մեռնիս, և ամա կը փորձեմ
ապրեցնել քեզ ու ապրիլ։

Զարացայ ես քեզի՝ շատ չար։
Չուզեցի տեսնել ու հասկմալ քեզ։ Դու
կը սիրէիր, ու պէտք չէր որ ըսէիր այդ ինձ։
Ես չճամչցայ քեզ։

Պէտք չէր որ տեսած ըլլայի։ Պէտք չէր
որ ես սիրէի քեզ։ Պէտք չէր ալ որ վշտացը-

Աէի: Եւ պէտք չէր, պէտք չէր որ ես կը էի
սիրտն այս սիրավառ:

Ազատ, Բամարձակ Բիմա կը Թայիմ
պատկերիդ: Աղուոր Էիր ու բարի՝ շատ աւելի
լի աղուորցած ես Բիմա, և մեզմէ ոչ մէկումն
ես: Ոչ իմս՝ որ չարչըկեցի քեզ և ոչ ալ այն
խեղճ մարդում՝ որ մարմիմդ գերեց, և աս
իմ միսիթարութիւնս է:

— 28 —

ԿԱԿԱԶՆԵՐ

«Ի՞նչ հոդ լիէ ես շուրջ և
ժահէ, ականակուր երիխոն է
ինչ լոսկ, երիբուժուրը բուրը
պէտութիւնն է իմ, և շաշակէրն
ու լեռներն՝ պալսոր ընտարյակ»:
ՀԱՅԱՒ

ՏԱՊԱՆԱԳԻՐ

Արագածոտն գ. իւ

Անցորդ, բարեկամս, զիս որ կը գտնես
Բոս անապատիմ եզրը աւազակոյտի մը տակ
թաղուած՝ Արոտաւազզն եմ որ նայիրին սի-
րատարփ Յոնեմիմերում շուքը արքայ մը ծնայ:

Ես ծիրամիս՝ սրճապամակս ըրի։ Ու
թագաւորութիւնս՝ սիրուհիմերուս հետ մորե-
միմերում շուքը երգելով ու պարելով անցուցի.
անոր համար է որ գահս թէեւ կիսաւեր՝ բայց

ամումս յաւերժացաւ ու դափնիներով է պը-
սակուած սեւաբախտիս յիշատակը:

Նեղոսի գեղապերմ տիրուհիին իբր ընծայ
զիս գերեցին և որ գիտցաւ գեղովն աստուա-
ծային պլարտել արծիւները գոռոզ:

Աւազներու այս ովասիսին մէջ ուր ար-
մաւենիները իրենց զմրուխտէ թեւերը կը տա-
րածեն, ելկելիս հեզելու համար յաղթա-
կամները՝ վեհանձնօրէն շղթամերս ոսկիէ ըրին
ու բնակարանս՝ արծաթէ վանդակ մը՝ դրուած
զահին ոտքը պերճածինին, երկրպագու ար-
ծիւներուն քով:

Օր մըն ալ արեւը խաւարեցուցին և ես
ալ չկրցայ ապրիլ յափտենակամ խաւարին
մէջ:

Եւ հիմա, իմ ստորերկրեայ կեանքիս
ուրախութիւնը՝ երկրային կեանքիս մէջ գեղ-

հիւակէն պեղմուհիներուա հետ՝ լիաշուրթն ու
զուարթ խմած թագաւորութիւնս է, և զեղա-
հունչ երգերուա արծագանզը՝ զոր դեռ կը
լսեմ:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԻՒՆ

Հօրս տումը նեղ կու գայ այլեւս ի՞թծի,
ոչ ալ մօրս հեքեաթմերը կը գրաւեմ զիս։

Հիմա երգ մը պարուրած է իմ ամբողջ
գոյութիւմս։ ԱՅ կը հոսի բացուող արեւուն
հետ՝ արեւու պէս կը փթթի, կը պտղի դէմս։
ԱՅ իմ համոյքս է ու տէրս է։

Ցորեկը արեւում տակ Յստած, գոյն գոյն
խաղեր ըթելով անոր հետ կը հրճովիմ։ Գիւ-
շերմեր ալ կամ, որ աՅ կու գայ իթծի ու
անկողինս ծաղկով ու մրգով կը լեցուի։

Հիմա ալ երիտասարդ մամչ մըն եմ ես։

Աշխարհի լայն ու երկայն ճամբամերը կարճ
ու նեղ կու գան իմծի։
Զեմ սիրեր քալել։
Կ'աղիամարհեմ խաղալ տումը հօրս ու
գուրգուրաթքը՝ խամդակաթ մօրս։

Կը սիրեմ կրակով խաղալ։
Ճանոյթերս ե՞ն՝ յանդուզն ոստումերը
գահաւաթդէ գահաւաթդ ու զլորումերը փու-
շեթաթաւ։

Ապրող Ամասներուս մէջ՝ չկայ պատուաւոր, չկայ աթպատիւ, աղքատ ու հարուատ։
Իշխանաւոր ու ստրուկ չեմ տեսներ շուրջու՝
ոչ ալ իշխանութիւն ումիմ։

ԵՐԱՆՈՒԹԻՒՆ

(Նայելան իշխանութիւն)

Գիմէեղջեւը կը կրեմ գրականու։

Զեմ ճամչեր պարտք, չումիմ իրաւումք,
Քմայքթեր ալ չումիմ։

Բոլոր ամոնք որ կը մատչիթ բերթիս,
աթուշ եմ ու հանելի։

Հոմ ուր կը հասնիմ նստելու՝ կակուղ է
ու աշխարհի ամենաբարձր տեղը։

Սեփականութիւն չեմ ճամչեար՝ սեփականութիւնս մերկ մարմինս է։

Չեմ զիտեր թէ որո՞ւմն է ան ամկողինը՝
ուր կ'արթննամ և սէրը՝ զոր բաժնեցի։ Կ'ընթընեմ՝
տեսած ու քաղած մրգովս ու կը հարթիմ՝
զտած նուռիս զիմիովը։

Զուարթութիւնը ամէնուրեք կը համակէ զիս։

Երիտասարդ եմ, երգը անդադար կը հոսի
շրթներէս ու նմնուկթերու նոռողիւմին կը
յաջորդէ լուսնապար գիշերը անզգալաքար։

Կը ժպտիմ ամէնում, կը ժպտի ամէն բամ
շուրջու։

Կ'ընտելանամ ամէն պատահարի հետ,
կ'ընտելանան ամէնը ինձի հետ։ Եւ շուրջս՝
ամէն գոյութիւն կը կորսմցմէ իր արժէքը՝
ՄԱՀՆ անգամ։

Ու կը մնամ՝ միայն Ե՛Ս, յաղթական,
ամէնատէրս։

ԱՆԱՌԱԿ ՈՐԴԻՆ

Օախեցի բոլոր հօրենական ժառանգութիւններ։ Ալ ոչ իսկ շիւղ մը մնաց աթկէ ինձի՝
և կ'ըսեն թէ, ես շոայլ, անառակ որդի մը մը եմ։

Գնարեցի բոլոր պարտքերը զիշերներուա,
և զանոնք՝ զոր արհամարհելով զիս բոլորողաները՝
վայելեցի արեւու լոյսին տակթ իսկ։
Եւ գէպի խրճիթս ստիպուած եմ ոտով ամեցիլ
այսօր սա ճամբէ՞ն զոր սովոր էի երթաւ
ձիով՝ բարձրէն թայելով վար։

Պարտասում՝ արեւում տաքէն ու երկայ-
նութենէն ճամբում, երբ հասայ աղբիւրին
քով, ապաստաթեցայ քովն ուռնացած հաս-
տարում սօսիին շուրը։ Ու մստած կը համրեմ
անոնք որ վեհանձնութեամբ չուզեցին առնել
իմմէ, լայնաթեւ սօսիին շուրը՝ ուր մստած
կը կազդուրեմ յոգած անդամներս։ Ու կ'ըսեմ
թէ ես, ալ լմչազուրկ, խեղճ աղքատ մըն եմ։

Իրիկմամուտին, գիւղացիք դաշտերէն դար-
ձին զիս մստած տեսան սօսիին շուրը ու
ողջումեցին հօրս ամունով։ Եւ կ'ըսեմ թէ ես
շուայլ որդի մ'եմ՝ ալ ժառանգազուրկ։

Գիւղ մտած պահուա, երգ մը դիմաւորեց
զիս։ Իմ երգս էք, լրացուհին կարմիր շըրթ-
ներում։

Մտայ տում։ Սիրուհիս դրան քով մստած

կը սպասէր դարձիս։ Ժպտով ու համբոյլով
ողջումեց թէ զիս, ու զգէս կախուած մասեակի
մը պէս՝ մստած է ծումիս։ Եւ յիմարթերը
կ'ըսեմ թէ ես վատմեր եմ ամէն ինչ ու ալ
ինձ ոչիմէ է մնացած։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՄԷԶ

Աւազակը՝ ազմուօրէմ դաշոյթը կը շողացնէ ու կը կողոպտէ լուսնիմ տակ, ճամբում վրայ:

Վաճառականը՝ առանձմացած, օրիմաւոր կողոպուտը կը համրէ ու կը քսակէ:

Աբեղամ՝ մոսակեսո, խաչեալիմ առջեւ ծմբադիր, տուայտահիւծ մարմնով հոգոյն արքայութիւնը կը կերտէ:

Կատում՝ խոհանոցը, պթակներում աւելցուք կը լակէ գոհումակ:

Շումը՝ տիրոջը դուռը կը հսկէ մշտարաթում:

Հաւը՝ թառած, արլորիմ քով ամշարժ ու կոյր, կը միջնէ:

Մամուկը՝ խաղաղ քումով, գերմարդկայիմ հերեաթթեր կ'երազէ:

Լուսնակը՝ երկնքի լեռներում վրայ, սպիտակ վարդի պէս կը փթթի:

Ցայզածաղիկը՝ գոյնզգոյն թերթերը կը բանայ, լուսնիմ ցոլքերում տակ:

Իսկ ես՝ սիրամուս, կ'երթամ սիրութիս գտնել այգիմերում ճամբան և կեռաս ու խնձոր կը քաղեմ մշտաքաղց երիտասարդ բերենվէ:

ՍԻՐՈՒԿԱՆ

Եսք կը մայիմ, երազած աչերս կը տես-
մեմ ակնակապիճներում գոզը, բերանս բեր-
նին տեղ, շարժումներս՝ շարժումներում մէջ։
Գաղափարներս արտաքերած գաղափարնե-
րով։

Զգացումներ որ կը կրեմ ու նաշակներ
որ ուժիմ, կը տեսմեմ բոլորը իր վրայ։
Միայն մեր ամուսներն են որ զոյգ չեն եղած
և որում համար կը յոգմեցնեմ երիտասար-
դութիւնս։

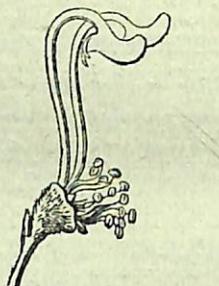
ԲԵՐԿՐԱՆՔ

Կը սիրեմ գարումի յորդումն առուակիմ,
որում համբոյսներէմ թաց ու տոփազեղ ազա-
տելու համար քղանցքէ՝ հութէմ անցած պա-
հուդ, կը վերցնես շրջազգեստդ՝ ծումկերէդ
ալ վեր։

Կը սիրեմ արեւը ամրան, որ իր գրկու-
մովը տաք, կը մերկացնէ քեզ թամծը ծած-
կոցներէդ, կը բանայ կաթնաթոյր պարանոցդ,
թեւերդ հեշտաբորբ։

Ու կը սիրեմ աշումի հովը, որ իր ամ-

զուսպ մատմերով կը քաթղէ ծամակապերդ
ու քաշքելով, կը խաղայ փոռւած ծամերուդ
հետ՝ կի՞մ:

ՄԻՌԱԿԱՆԱՐ

Ես կը սիրեմ քեզ իթչպէս որ ես։ Ամգե-
ղոյր, մազերդ ըրքրուած, շրջազգեստդ մլ-
կոնկուած, մուճակթերդ փոշոտ, թոյմիսկ երեսդ
անլուայ։

Այսօր դու հասար հասումութեամ տա-
րիքէ, կը փթթիս լիութեամբ, բայց ալ անց-
թիւդ, կարճ գիշեր մըմ է միայն և ես քեզ
որ թիմա կը սիրեմ, կը դողամ ամէմ մէկ
վայրկեամիդ վրայ։ Շուտ եկուր այնպէս՝
իթչպէս որ կաս, ես քեզ կը սիրեմ ու սէրս

կը ներէ ամէթ բամի քամի դեռ երիտասարդ
ու գեղեցիկ ես։

Քիչ վերջ խիստ հովերը անխտիր կը
փչեմ, և ով զիտէ մեզմէ որը պիտի հասմի
արշալոյսիմ։ Մի տնտեսար եկուր, բամի մեմք
մեր տէրմ ենք դեռ, քամի դու խօսող դիակ
մը չես։

Եկուր այթպէս իմչպէս որ ես, անպանոյմ,
անշպառ, զիսախոփւ, մուճակներդ փոշոտ,
մոյն իսկ անլուայ. սէրս կը ներէ ամէթ բամի
բամի դեռ գեղեցիկ ես։

ԿԱՐՈՏ

Խմչո՞ւ այսօր նորէն աչերս ճամբագ կը
չափեմ։ Սիրտս գեղիդ կը ծարաւի ու երգս
ալ քեզ կը յիշէ։

Անո՞ր համար որ ջրաշուշանի մը ճերմա-
կութիւնն ումիմ մսերդ։ Անեմոնի մը կարմիրը՝
շըթներդ։ Ու անհասամելի և գերիվեր ես
աստղի մը պէս։

Ո՞չ։

Միմիայն անոր համար որ կը տեսմեմ
թէ ուրիշինն ես այսօր։

ՀԵԳՆԱՆՔ

Դիսացութիս, ո՞ւր է երբեմնի գեղուղէշ
հասակդ, Բոցաքորը շրթներուդ կարմիրը
մորմորոդ։ Համբարուի մորթիդ հմայքը։ Եւ
սատափէ ատամներդ մամրիկ, որոնցմով զի-
տէիր կծել այնքան սուր։

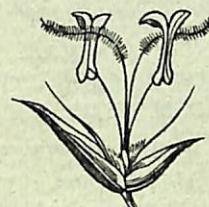
Ի՞նչ եղան աղամանդակուռ զարդերդ
պեղճ։

Բարձրաշումդ ցայգախմնոյքներդ իմչո՞ւ
չեմ հմչեր։

Եւ, ո՞ւր եմ տարփածումերդ հեղահամրոյր։

Միմչ հիմա քու մազերդ զզուած սպիտակ

բուրդի օման, կը խոթարհեցնեմ զլուխդ ու
ծանրացող կուզիկդ կոմակդ կը հարստացնէ
միայն, ես՝ սընզահար ալքատ դրացիդ՝
որում վրայ ծիծաղեցար, մստած, մորէն
օյնքան թարմ ու աւելի հարուստ, կը սըն-
զեմ։ Կը լսե՞ս զիս։

տամիմ արեւում՝ հասմող զիշերիմ համար :

Այսպէս կ'երթայ երիտասարդութիւնս
որում հետ կը սկսի ու կը վերջանայ կեածքս :

ՀԱՄԲՈՅՐԸ

Կը քաշեմ զայս կրծքիս ու շոթներս
դրած շըթերում, կը ծծեմ կը ծծեմ:

Ի զոր է սպառելու տեմչս, ամէկ հոսող
քաղցրաւենիմ միշտ աւելի կը բոցուէ ծա-
րաւս: Ու ամիկա կուժ մըմ է որ չի ցամքիր:

Գիմով կ'լյնամ, կը թաղումիմ գրկիմ մէջ:
ԱՅ ծով մըմ է տաք, կը պարուրէ զիս, կը
հիւծեցնէ բայց չի խեղղեր:

Երբ կը զարթնում՝ ա՛լ ուժաթափ, կը
կոկծաթ աչերս արշալոյսի շողերէմ, Կ'ելլեմ:
Զգայազուրկ անդամներս կազդուրելու կը

Ու իր գեղեցիկ մարմինը, իր բոլոր հրա-
պոյթերով և ուժերով՝ ոչ երկթիմը եղաւ,
ոչ աշխարհիմը։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆԸ

Ա. Յ թերհաս էք ու երկչոտ։

Զէք զիտեր մայիլ արեւում ու չէք ուսած
դեռ ճամբամ՝ տառապ առ տառապ բարձրա-
մալու աստղերում։

Իր գեղեցիկ մարմինը որ Արայ կը կոչ-
ուէք՝ երկթիմ ու երկըի մէջտեղ նետուած
առեղծուած մղմ էք։

Չտեսաւ թէ ուսկից կը սկսի իր գոյու-
թեամ արժեքը և ուր պիտի վերջանայ։

ԳԱՐՆԱՆԱԾԱՂԻԿՆԵՐ

«Գարնան եկաւ, մի սիրո
Ունէ ամէն մի հակառ,
Ամէն մի վարդ՝ մի սովոր,
Ամէն սովոր մի տեսչ» :

ԲԱ.ԲԱ. ԹԱ.ՑԻՐ

ԲԱՐԵԿԱՄՄ

Օեր երգիչ մըմ է բարեկամն որ հիմա
քաշուած կ'ապրի իր այզիիմ մէջ:

ԱՅ արեւում շատ է նայած ու մազերը
տարածամ ճերմկած եթ: Աչերը փակ՝ կու
տայ ամումներն ու գոյները ծաղիկներում:
Միրգեր կթելու արուեստիմ մէջ վարպետ է
եղած: Ու համոյքով կը նայի երիտասարդու-
թեամ վրայ և բարի է:

«Ամոմք աչերմիմ երբ կը խոնարհեցմեմ՝
սէրը զարթած է սրտերում մէջ: Եւ շիկ-
ուամն ամոնց այտերում՝ ա՛լ պոռթկացող
սիրոյ թոյրն է, կ'ըսէ ամ իմծի:

«Երբ խօսակցութիս կը սկսէր թոթովել
իր բառերը՝ ես շրթներովս կը փակէի բե-
ռամը։ Ա՞հ, բերանները անոնց որ բոմկած
անեմոնի կը թմաթիթ և համբոյրը՝ որում յի-
շատակն ամգամ՝ դեռ այսօր կը ջերմացնէ
ծերութենէն սառնամած մարմինս։

«Լոէ, երբ այլեւս կը նուազիմ կմոջ մը
աչերը համբուրած պահուղ՝ սէրը պարուրած
է ամոր մարմինը ու իր դիւրաթեք, վտիտ
հոգիմ։ Բազովմերուղ բոլոր ուժովը սեղմէ
զայն կրծքիդ։ Բայց ամխոհեմ չըլլաս՝ լոէ։
Եւ ոչ ալ վերջը խօսէ բաղածներուղ վրայ։»

ԺԱԴԻԿԸ

Գարման համբոյրով կանացած ամդիմ
մէջ՝ ազատօրէն ըմկողմանած գտայ զինքը։
Աղշալոյսի ծիրանի, առոյգ արեւը հիմայուած
մատմերովը կը շոյէր ամոր ստինքը։ Կա-
պոտիկներ խառնուած էին մազերում։ Բորք
կակաչ մը կար զլսարակ թեւին տակ և
ոսկեպորտ մարգարիտ մը այտին քով՝ կը
նմանէր թիթեռնիկի մը։

Հեռում՝ ամդին մամբան, լուռ կեցած, կը
զիտեմ զինքը՝ այսպէս զեռաբողբոջ, անփոյթ,
անկիրք, ժպտում ու կայտառ։ Ոտներս կը

կթոտիմ։ Աչերս իմս չեմ . . . ամումը կ'ու
զեմ կանչել բայց շրթներս չեմ հնագանդիր։
Դող մը տակաւ կը համակէ մարմիմս։ Քըր-
տիմքը կը թրջէ շապիկս ու գարումի արե-
սում տակ՝ ծաղկապերն անդիմ քով կեցած
կը կակագեմ, ֆլորա՛, ո՞րմ է աւելի գերա-
կատար ծաղիկը ծաղկոցիդ։

ՊԱՐՄԱՆՈՒՀԻՆ

Գարումը շոայլօրէմ պաճումած է սիրու-
հիս նորատի մարմիմը։ Կը քալենք ծեռք
ծեռքի բլուրն ի վեր, դէպի մայրիմերում
շուքը ու կը խօսիմք մեղմ, վնիտ, մանկու-
նակ բառերով։

Կապուած ծեռներով է որ կը խօսիմ՝ չը-
խրտչեցնելու համար։

Այս ո՞րքան շնորհ արարածի մը վրայ։
Կը խուսափիմ՝ հրաքորը շրթներովս չարա-
տաւրելու իր նորափթիթ մաքուր շրթները։
Ու կ'ապրիմ իրեմ հետ կեանք մը զոր

Երբեմն վարած էի: Կը լեցուիմ ես ալ նորէն
իրեն հետ արեւոտ երազմերով։ Ու կը խա-
ղամ խաղեր՝ զորս իբրև հասած մաթչ մը
այլեւս կ'արհամարհէի։

ԽՈՍՏՈՎԱՆԱՆՔ

Յութիսի արեւում տակ մեղկօրէն պառ-
կած կը դիտեմ զիթքը։

Անոր քայլերը կթու եմ։ Անվարժ մատ-
ներով զլսում վրայ հանգուցած վարսերէն
խոպոպթեր իմկած եթ ճակտիմ։ Ան սօսիմե-
րում շուրջիմ տակ իսկ՝ դեռ կը շառագումի։

Ասոմթ բոլոր իմծի՞ կը բերես, իմ նորա-
տի սիրուհիս, ըսի իրեն։ Բայց դու չես զի-
տեր, մերմակ աղջիկ՝ ես կըծիս տակ չար
որդիմեր ութիմ անյագ, որոնք պիտի զան
անկարեկիր՝ քու այտերուդ, քաղելու մերմակ
յասմիկմ ու կարմիր շըթմերուդ անուշ նուուզ։

Ու լուսնի լոյսով երբ որ երթանք հեռուի
խուլ մայրիներում, մատներս չար քու դիւ-
րաբեկ գօտիիդ հետ պիտի խաղան։ Այո,
լեզուս իր ծաղիկները մատուակէ պիտի
քեզ։ Ամոնք թոյրով, բոյրով հիմա թէեւ
աղուոր, բայց՝ ամրան տաքէն, անշուկ տա-
կաւ պիտի հալին։ Ու օր մ'ալ, անուշ աղ-
ջիկ, կողովտուած միս մինակդ երբ քեզ
տեսնես, բար սրտիս քով չգաս չի լաս։

ՄԱՐԳԱՐԻՏԱՆ

Մարգարիտան Յարնչեմիներու այգին
պահապահութին է։

Թուխ է իր մորթը՝ հողին գոյմով, աչերը
շէկ՝ արեւակներու պէս, ու մազերը՝ սաթի
պէս սեւ են։

Նէ չի գիտեր խօսած պահում, ծամել
լեզում, պրկել շրթները, խուսափուկ։

Զի սակարկեր։ Անխտիր, ումեցածը կը
րաժմէ ումեցածիս հետ, ահա ինչո՞ւ կը սի-
րեմ ես ամ, այգին վայրի ծաղիկը, բոլոր
իր Յմաններէն աւելի։

ԳԱՐՈՒՆԸ

Նէ եկաւ գիշերային ճերմակ շըջազգեստը
հազած որ ցոյց կու տայ իր պարամոցն ու
թեմբը մերկ։

Պարտէզիս ամենաբուրեան վարդը կտրեցի
իրեն համար։

Թեսա բռլորած եմ մէջքին ու դաշտէ դաշտ
մեր ոտներում տակ նզմելով կակաչներն ու
կապուտիկները կը շրջիմք ազատ, մեր քայ-
լերը սահման չունին։

Յետոյ գացիմք մեմք մինչեւ առուակմ-
ափը, լուսնի լոյսով մեր միացած գլուխները

դիտելու՝ յստակ հեզասահ չուրին հայելինն
մէջ։

Երկուքս ալ երլուտասարդ եմք։ Անոր ու-
կեգէս մազերը կը խառնուին սեւ մազերուա-
գիշերին մէջ կը պճլտայ մեր շրթներում կար-
միրը։ Մեր աչերը կը կայծլլտան ու կենու-
նակ ջինջ ժպիտ մը կը թոչտի մեր դէմքերում
վրայ։

Ու մեր միացած գլուխները դիտած պա-
հեղինս՝ կը զգանք կայտառ, սիրաբորք մեր
սրտերում բարձրագոչ երգը։

ՍԻՐԱՊԱՏՐԱՆՔ

Օաղիկմեր՝ որ սմուցիչ արմատներ չու-
միմ՝ մենք կ'ուզէիմք ապրեցնել զամոնք մեր
այս մսէ կուրծքերում վրայ։ Ամոնց գեղեցիկ
պատկերն ու երազաթով բոյրը վայելել կար-
ծելու ծիծաղելի յաւակմութիւնն ալ ունեցամք։

Մինչ անոնք՝ արուեստականացած համե-
մի դաւերն էիմ մեր անպարտելի էութեամ՝
որ մէկ մասմիկն է տիեզերքիմ։ Մենք չու-
զեցիմք տեսնել և տխմար լինելատակմեր
եղամք։

ԴԱՇՏԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Գարումի ցայգանձրեւը ուսոգած է գաշ-
տերը։ Կակաչներու պսակիմ վրայ աղամանու-
թերու պէս անձրեւի կաթիլմեր կը փայլիմ։
Կապտաթեւ շերեփագիմեր կը սաւառմիմ
առոյգ։ ու հեռուի ջրակոյտերէմ գորտերում
կոիչն է որ կը հասմի։

Թեւ թեւի տուած սիրութիխս հետ կը թա-
փառիմք համարձակ, զլուսմիս բաց, հոլա-
թեւ։ Հոգերմիս ալ չէ թէ մուժակմիս կ'ալա-
տաւորուի։

Թըջած կարմիր հողը կը ծխայ մեր շուրջը,
փոռուած քրքումի անսահման դաշտի մը նը-
ման և մենք ամյագ հեշտաթքով կ'ըմպենք
իր բոյըը։ Ու կը զգանք՝ թոքերնուս ուսիլը
հողին շումչով և լարուիլը մեր կազդուրուող
անդամներում։

Արշալոյսի խրոխտ, բարձրացող ծիրանի
արեւը կը խածնէ մեր պարանոցը։ Խոկ մենք
արեւով հարբած՝ ազատորէն կ'երգենք ծիծ-
դում շրթներով։ Մեր աչերը արեւներու կը
նմանին։ Մեր սրտերը՝ ճեղքուած կարմիր
նուռերու։ Ու մեր շրթներէն սէրը կ'աղքիւ-
րանայ։

Գարնան անձրեւով ուսուզուած կանաչ ծաղ-
կէղբուագ դաշտերում մէջ կը վազենք իրարու
ետեւէ, սուլելով, բարձրածայթ կանչելով
զիրար։

Ու մեր ծայնը յստակ կ'արծագանգէ դաշտէ
դաշտ՝ հեռում, շատ հեռումերը, զայն դուք
աւ պիտի տեսնէք վաղը՝ մարմին առած։

ԱՐԲՇՈԱՆՔ

Մայրիթերու անտառակիմ մէջ կղզիին
ետեւը կածաններու մէջ մենք մոլորեցանք:

Ճամբան գտնել կ'ուզենք, բայց միշտ կը
մոլորինք կածանէ կածան մշտադալար ան-
տառակիմ խորը, և այս՝ լուռ՝ կ'ուրախացնէ
մեզ:

Արդէն իրիկմամուտ էր՝ գիշերը տակաւ
իջաւ մեր վրայ: Մումչ խաւարը կը վրանէ
մեզ. սաղարթներուն պատուածքէն թիւ ան-
գամ կը տեսնուի երկինքը՝ որ կապուտիկմե-
րու անհուն ծովի մը կը մնանի այս գիշեր:

Միջոցին մէջ լոկ մեր ոտնածայներն են որ
կը հնչեն: Մեր բառերը այթքան մեղմ կ'ար-
տասաննենք որ միայն մեր ականջներուն կը
հասնին: Մեր շարժումները կը լայնան ու
կը զրկեն զիրար: Ցանախ ալ լուռ, իրարու
հետ անշարժ կը մնանք:

Հեռուն ստուերներ կը նշմարենք: Նախ կը
սարսուանք, ալ աւելի կը սեղմուինք իրարու:
Կարճ մնացած ծառեր են լուսնին ցուրին
տակ՝ կը նայինք իրարու և կը ժպտինք: Ու
ճամբան կ'երկարի և չենք զիտեր թէ ուր
կ'երթանք. բայց այդ մեր հաճոյքն է:

Եւ տամուկ ցայգէն թրջուած հողին հոտը
որ կը բարձրանայ մայրիներուն խումկին հնետ՝
մեզ կը լեցնէ տեսչով մը, որուն չափ ու
սահման դմել չենք կը թար:

Երկար ատեն նստած մնացինք մայրին
մը դալար ոտքք: Ուր գտնուելնիս չենք զի-

տեր։ Վերադառնալու մեր միտքը մոռցեր
էիմք արդէմ։ Զմտածեցիմք։ Զժպտեցամք։
Զխօսեցամք ալ, և ըսելիք ալ չումէիմք։ շատ
յստակ էիմ մեր զգացումները և մեր միսը
բիւրեղի պէս թափանցիկ։

Զբաշուշամի մը պէս, խոշոր, ճերմակ,
կէս գիշերիմ՝ լիալուսիմ մը կար երբ մեր
ճամբաթ գոտանք։ Զշառագումեցամք՝ կոզիիմ
տումներում լոյսերը երբ մեր աչքիմ իմկամ,
բոլոր սրտով մեմք գոհ էիմք։ Ուրախ ուրախ
համբուրուեցամք բաժմուելէ առաջ, թէեւ մեր
աշերը կարմրած էիմ ու զգեստները արա-
տաւրուած։

ՀԵՌԱՑՈՒՄ

Աս վերջին երգս է քեզի համար։
Մեմք պիտի բաժմուիմք։
Մոռցիր և կամ պահէ զիս սրտիդ մէկ
խորշը՝ ես պիտի երթամ քեզմէ հեռու նոր
այգիներ թափառիլ ու նոր լեռներ բարձրանալ։

Զիս պահել կ'ուզես, ճերմակ աղջիկ՝ տես
ազահ շըթներով այսօր վերջին ամգամ կը
կրծիմ շըթներդ որ երբեմն նուոի մը անուշն
ունիմ՝ բայց սիրտս չոր կը մնայ։

Մի լար, սիրում աղջմակ, ու սորվէ սիր-
ուելու համար սիրելը շատ քիչ է։

ՀԻՐԻԿՆԵՐ

«Երբ դու գոյած ես ամենը
Երջանկութեան՝ ժարու օչի եր-
նաք, իւնի, արլնոցի՛ր։ Ամհը և
լրտեսէ ուշ։ Հոս է մատուր
ջուրը։ Խօմէ՛ շնուռապար»։

ՔԱՂԻՄ

ՃԱՂԿԵՓՈՒԽՁՅ

Փոլսեցի տրեխմերս, հազայ Յոր վերարկուա: Սաիկա տեսած եմ հօրմէս որ համբաւուած էր գլուղին մէջ:

Մի քսուըտիր սրումքմերուա, աղուոր շլթիկս, այս զիշեր դում տումը մինակ պիտի մնաս:

Պարտէզիս բացխմիկ, բուզեան ծաղիկ-մերէթ գոյնզգոյն, խոշոր փութչ մը կապեցի: Ո՞վ չ'ընդումիր զիս այսքան աղուոր ընծայով մը:

Եւ դաշտին վրայ ահա հետքերը լուսնին քայլերում՝ պէտք է աճապարեմ:

Երեք օդ է, բայլ առ քայլ կ'ուսանիմ
քալած ճամբամ:

Այզիմերը կիսող ճամբում վրայ դիմաւո-
րեցիմք զիրար՝ երես առ երես մեր առաջին
համդիպումն է աս: Ամ չի տեսներ զիս...:
Յառաջացայ, անուշ բառերով կտրեցի ճամ-
բամ ու մատուցի ծաղկեփումչս:

Հրճուեցաւ:

Ուրախացայ:

Կը շառագումի: Անշշուկ բռնեցի մատմե-
րում ծայրէթ ու համբուրեցի այնքան զգոյշ
որ չզգաց շրթմերուս տաքը: Ու ձեռքը ձեռքս
մնաց:

Գիշերը՝ լուսմիմ տակ այզիմ անցուցիմք,
Երբ նստանք, նախ սիրերգմեր սրնզեցի իրեն
համար: Ո՞ր սիրտը՝ մանաւանդ մորատի կը-
մոչ մը պիտի չառիմքնովի սրիմզի երգէթ՝ երբ
սրնզողը երիտասարդ մըն է:

Յետոյ մեղմ բառերով խօսեցայ իրեն:
Մեր սրտերը տեսան զիրար ու գարումի կա-
նաչ մարգերում վրայ այնքան սեղմուեցան
որ տաքէթ քրտմեցայ:

Արշալոյսին երբ վերադարձայ վերարկուս
արատաւորուած ու տրեխմերս թաց՝ չցաւե-
ցայ: «Գարումի դաշտերը որքան ալ լերկ
ըլլամ՝ իրենց հետքերը կը թողում վրադ,
բայց մի խրտչիր, տղաս», ըսած է հայրս:

Ցուվկդ տթկած ինչու կը հաջես, լուէ,
անկիւմդ քաշուէ պառկէ: Դու չտեսար զիմքը,
չճամբչցար, թէեւ ես ալ ուժասպառ եմ, սա-
կայն դեռ ամկուշո՛ նստած մատմերս կը
լիզեմ:

Ա Տ Ա Պ Ա Ր Ա Ն Ք

Գուրս ելայ առտում կանուխ, արշալոյսի
աղջամուղջով։ Աստղերը մոր կը հանգիմ ու
ցայգաշաղը դեռ կը ծորայ։

Գլուխս բաց է, մոոցայ առմել վերարկուս
ալ։ Ցայգաշաղով թաց մարզերը, կ'արա-
տաւորեմ մուժակմերս։

Կզակս հանգչեցուցած գաւազամիս զլխիմ,
նստած աղբիւրիմ քով կը սպասեմ գալում։

Ամ սափորմ ուսիմ աղբիւր կու զայ եր-
գելէմ։ Իր մորազարթ աչելիմ եմ սիրավառ
ու մամրիկ մուժակմերը կարմիր։

Հայութի, սիրունիս, մի՛ փախչիր, ես եմ,
ես սիրականդ՝ կը սպասեմ քեզի։

Ամ չի լսեր զիս։ Ես մոոցած եմ հազմիլ
վերարկուս։ Գլուխս բաց է ու մուժակմերս
արատաւորուած։

Արդէմ արեւը ծաղկած է։ Ու ես զլխա-
րաց, ցայգաշաղով թրջած, գաւազամիս յեն-
լով, ծարաւ տում կը դառնամ աղբիւրէմ։

ԱՆԱՌԱԿԱՂԶԻԿԸ

Ումայի ճամբում եզրը, բորբ արեւում
տակ՝ գլխարաց նստած կը սպասեմ ճամ-
բադ։ Օք կը հոսի՝ իսկ դու չես երեւիր։

Կը խաղամ ճամբում քարերում ჩետ։ Կը
մաքրեմ, կը շոյեմ ու կը սեղմեմ ափերուս
մէջ։ Քարը ափերուս մէջ կը կակոի ու ծեւ
կ'առնէ, իսկ դու, աթառակ աղջիկ, որ չափ
ու սահման չես ճամչմար, քու սիրտդ սա
քարէմ ալ կարծը է։

Ոչ ափի մէջ կը սեղմիս, ոչ կը մաքրուիս
և ոչ ալ ծեւ կ'առնես։ Կատովի մը պէս կը
սիրես զիրկէ զիրկ ցատկել, փայփայուիլ,
ճամկել ու պմակի մը աւելցուքը լափել։

ՅԱՆՑԱԽՈՐԸ

Պաղկած առուոյտմերէ բարձիկ մը շիմե-
ցի գլխիմ համար։ Քովս՝ դալար մարգիմ
վրայ տարածուած կը միրնէ։

Հոլաթի շրջազգեստը ցոյց կու տայ կաթ-
եռակ պարանոցը և սիւզը կը կաղապարէ
շրջազգեստիմ վրայ անոր մորավթիթ ծի-
ծերը։ Մարմնոյն յայրատ, յամպարէ բոյը
կը տարածուի շուրջս։ Շումչը կը շոյէ գէմքս
ու կը շարժէ ճակտիս մազերը։ Գարունի օր՝
մստած մարգս խարոյկ մը կը դառմայ զիս
խորովող։

Սիրուհիս, գեղեցկագոյնը աղջիկներում,
սիրտս հասած նուով պէս կը ճեղքուի։ Տես,
շրթներս ծարաւէն կը պրկուին ու աչերս
ամօթի զայլի մը աչերում մման կը կայծ-
կըլտամ։

Աղուոր Լիլիս՝ մի զլանար շրթներդ պապ-
կատոչոր շրթներուս որ չբաղրեցամ. քեզի
համար սիրերգներ սրմգելէ։ Սիրտս ընդումէ
բարեկամ ծեռներէս որ քեզ համար ծաղկե-
պսակներ հիսաել գիտցամ։

Լիլին չուզեց զիս լսել։ Ամփոյթ թայեցաւ
վրաս ու ծիծաղիլը տեսայ։

Բայց ես հիմա հեռում սօսիի մը շուքը,
կուշտ մստած մատներս կը լիզեմ ու լեզ-
ուուկս շրթներս կը մաքրեմ։

ՔՈՒՄԱՅՅԻՆ

Իրարու հանդիպեցամք՝ կոզիին անդիի
եզր աւազաղաշտին վրայ։ Կարմիր, ծաղ-
կուած շրջագիստ մը կը կրէր ան ու արձակ
խարտեաշ մազերը արեւում տակ կը պըս-
պլայիմ։

Արեւում տակ, տաք աւազին վրայ միս
մինակս կը թափառիմ, ըսի իրեն։ Եւ աչերս
կ'երթամ ծովէն անդիին հեռում, որովհետեւ
բոլոր սիրելիներս հոն մնացին և ես հոս
առանց բարեկամունիի, կ'ապրիմ փոքրիկ
շնիկիս հետ՝ ան ալ այսօր տումը մնոցայ։
Քեզի պիտի հետեւկմ հիմա՝ երբ զիս

տամիս իսկ, սա սեւ քարերէն ալ ամդիմ,
հեռում շատ հեռում՝ մինչեւ որ դու զիս չը-
գոմտես :

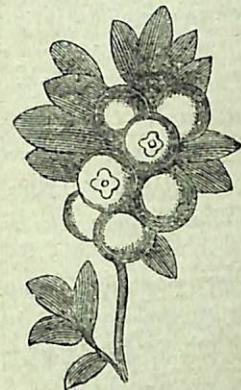
Մատներդ քու կակուզ են դեռ ու շըրթ-
մերդ անշպար, կեռասի մը պէս կարմիր,
թէեւ մսերդ՝ ալ իրեմց լիահասութեմէն կը
թուլման : Ու աչերդ խած, դու զիտես պար-
մանութիր մը նման՝ արեւում տակ՝ երազի
մը պէս թարթել :

Պանդուխտ մըն եմ, ոչիմչ ումիմ քովս
արժամի՝ ընծայիդ փոխան քեզ ընծայելու:
Բայց մատերս սիւզերու պէս դեռ թեթեւ են:
Եղիտասարդ լեզուս քաղցրաբարբառ ու ժիր :

Դալար սրիմզիս վրայ, տուածներովդ քու
աղուոր, քեզի համար ես մատեակ մը պիտի
հիւսեմ քազմերփիմ :

Ու պարամոցդ մշտաթոյր ծաղկաման-

եակով մը դու պֆնուած պիտի տեսմես : Եւ
որում՝ օր մը, ինձմէ վերջն իսկ երբ համդի-
պիս՝ պիտի հրճուիս ու ծմած ըլլալդ ուրա-
մաս :

ՀՐԱՒԵՐ

Ի նչպէս կարող եմ չժալտիլ ամէթում ու
չերգել բարձրածայն, եղիտասարդ դրացու-
թիս այս առաւօտ ժպտաց ինձ։ Երիտասարդ
դրացութիս պատշգամէն ժպտաց երբ պար-
տէզը ծաղիկներս կը խնամէի։

Երիտասարդ դրացութիս սուտակներու պէս
աչեր ումի։ Խարտեաշ մազեր, զեղուղէշ հա-
սակ մը ու շրթները նոնավարդի պէս կար-
միր եմ։

Ես ամեմոններով կը պճթեմ սըինգս, դու

կարմիր հրավառ շրթներ ումիս և երբ ժլակ-
տեցար, տեսայ աչերուդ տարփավառ պը-
ճլատալը, ու այտերուդ տեմչաբորբ պըկումը։

Եւ դու ինձ ժպտեցար, աղուոր զըացու-
թիս։ Ես այս զիշեր լուսնին հնտ, պիտի գամ
նստիլ դրանդ քով ու պիտի սընգեմ քեզի
համար՝ մինչեւ որ դու վար իշթես վերէն ու
բամաս դուով։

Ես տիրոջ մը պէս պիտի մտնեմ ներս
քու շեմէդ ու երիտասարդի բերմով լիութեամբ
պիտի վայելեմ քու ինծի համար փոած
երիտասարդութիի հարուստ սեղանդ։

Սեղմեցի զայն բազուկմերուս բոլոր ու-
ժովը կըծքիս։ Սիւգէն օրօրուող մեր մազերը
խառնուեցան իրարու ու եղաւ պահ մը ո՞՛
ամէթ ենչ աներեւութացաւ աչերէս՝ սիրութիիս
մարմինն իսկ։

ԳՐԿԱՆՔ

ԿՈՂԻՄ ԲԱՐՁՈՒԹՔՅ ԷՒՄՔ։

Խարխուլ Յաւակ մ'իսկ կրցաւ ճեղքել
ցամաքէն կղզի տարածուող ջրի ամջուպետը
ու բերել մեզ հոս։ Ճամբան ալ չտեսամք։
Ամզգալաբար կարծես ցատքեցինք։

Կողիմ բարձրաւամդակիմ վրայ մեզ
միայն կը տեսմէին մայրիմերը համը, և
լուսնակը որ հովանաւորողն է սիրատար-
փիկ երիտասարդութեան։

ՔԵԶԻ

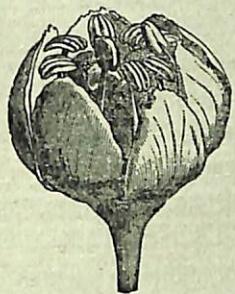
Ոչ քար թողիմ ոչ ալ մագաղաթ՝ թուղթի
վրայ կը կոփեմ երգերս՝ որոնց ամէմ մէկը
քաղեցի գարնամազեղ օրերէդ:

Սիրութիս, ամէմ քայլիդ, այս փումջիմ
մէջ, պիտի համդիպիս դու քեզի ու իմձ, որ
բթակարանն եղայ աղուոր պատկերիդ: Ու
փակ աչերովս իսկ, միս ու լեզու տուի պատ-
կերիդ և հարուստ խնճոյք սարքեցի քեզի
հետ:

Եւ որ՝ մեծ դարուա պարգեւը թուղթիմ

իսկ վրամ պիտի ապրիմ աղուոր մարմիմէդ
ալ երկար:

Ու օր մը մեր թոռմերը, արեւում տակ
մստած՝ մեր երգերը երգելով պիտի դարպա-
սեմ:

ԻՐԱՐՈՒՄԷԶ

Անձայն կը մօտենամ ու կը ծածկուիմ
սօսաբումին ետին:

Մայր ու աղջիկ, տամ զբան քովի հաս-
տաբում սօսին շուրջ թստած եմ: Մայրը՝
աղջկան ծեռները առած է ծեռքը և ուշադիր
կ'ումկնդրէ զայն:

«Շատ, շատ կը սիրեմ զիմքը, մայր,
կ'ըսէ ամ: Ոչ ոք սիրած եմ անոր չափ՝ ոչ
խակ այն չար տղամ՝ որ կոյսի անգին գօտիս
ու երազներս լափեց: Ալ կին մը չեմ, սիրտս
ոչ մէկ կապով կը սանձուի:

Երբ կը փայփայեմ իր մազերը, ճերմը-

կիլմ ամոնց չեմ ուզեր տեսնել: Շըթմերը որ
գիտեն սէրը մեղեղիի մը պէս մեղմանուշ հո-
սեցնել սրտիս մէջ՝ կը սարսափիմ մտածու-
մէն իսկ թէ օր մը ինձին համար կրնան այլեւ
խամրիլ: Մայր իմ, լսէ, ես ի՞թչպէս կրնամ՝
պարունել զիմքը, որ զիս չթողու չանցնի:

Սիրականս, հեռուէթ ամցնող ոտներուդ
ծայթն իսկ զիս կ'երջանկացնէ: Խսկ աչերդ
երբ կը համդիպին աչերուս կը լեցովիմ ու-
րափութեամբ մը որ մահմ անգամ կը քաղ-
ցրացնէ:

Աչերդ, ուրիշ կնոշ մը պիտի չթողում
որ մային: Եւ եթէ յամոզմիս, ես կին մըն
եմ սիրող, սիրովս պիտի լոցոտեմ սիրտդ,
և բու անձիր սրտիդ ինձմէ վերջ բժակելու
եկողը պիտի սառի: Ասիկա ըսողը կին մըն
է որ կը սիրէ:

Սիրտդ՝ ճճիմերում կեր իսկ սրտիս հետ
գուգուած կ'ուզեմ որ ըլլայ:

ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ

**Բարեկամս, դու որ ինձի հետ քալեցիր
ածուէ ածու, ումկմղբելով դաշար սրինգիս
երգեցը զարմանայիմ:**

Եթէ երգերս արթշիու ու արեւակառ, զարու-
թի թեւերով թյոյրոտ ու բոյրոտ, կըցին պա-
րուցել քեզ իրեմց հումչերով ու հարքեցնել
միրտդ միրավառ, շրթթերուու վրայ ծաղկած
ժպիտով քաղցր ու ամգին, երգչիս վարձքը
շատ թամկ վճարեցիր դու:

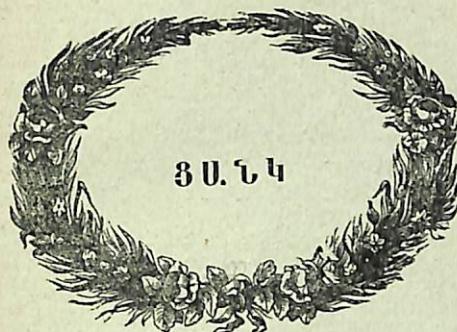
Եթէ երգերովս ազատողիի անսամձ, համարձակ, պտղալից բերմով հայրոյեցի քեզ, գրգռեցի մաղմ անսամել պրտիլ:

ծաղկի փայփայելով ծաղկի բոյր առած
իմ այս մատմերով մետեցի երեսիդ մզլուտած
գործերդ, գումաթափ, անուժ անդամներդ
անպէտ:

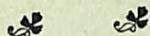
Ու ժանգոտած ատամներովդ զիմեցի բեզ
ինձ դէմ՝ փառքն ու յաղթանակը՝ զիմով
երգիս սրիմզին երգերումն է։

ՑԱՆԿ

ՄՈԼԵԽԻՆԴԻՆԵՐ	5
ԿԱԿԱԶՆԵՐ	29
ԳԱՐԵԱՆԱԾԱՂԻԿՆԵՐ	57
ՀԻՐԻԿՆԵՐ	79

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0337113

25268

գիւ է գր. 6